

บทความวิจัย

ผลของการทบทวนความรู้ก่อนสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต
เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์
ต่อการสอบผ่านในรายวิชาการผดุงครรภ์ของนักศึกษา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์¹

**The Effect of the Tutorial Program on Midwifery Subject Passing
for Nursing Licensing Exam Among Undergraduate Nursing
Students, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University¹**

จันทร์ปภัสร์ เครือแก้ว^{2*} สุรีย์พร กฤษเจริญ³ จตุพร ช้างปลาย⁴
Janpaphat Kruekaew^{2*} Sureeporn Kritcharoen³ Chatuporn Changplary⁴

¹ได้รับทุนสนับสนุนจากเงินกองทุนวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา
¹Granting supported by Faculty of Nursing, Prince of Songkla University, Songkhla, Thailand.

²อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา
²Lecturer, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University, Songkhla, Thailand.

³รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา
³Associate Professor, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University, Songkhla, Thailand.

⁴นักวิชาการศึกษานานาชาติ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา
⁴Senior Academic Service Officer, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University,
Songkhla, Thailand.

*Corresponding author: janpaphat.k@psu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยทดลองแบบหนึ่งกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง เพื่อศึกษาผลของการทบทวนความรู้ต่อการสอบ
ในรายวิชาการผดุงครรภ์เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ของนักศึกษา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาล ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2560
รวม 141 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ โปรแกรมการทบทวนความรู้
เพื่อการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ โดยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
3 ท่าน และชุดเอกสารที่ใช้สำหรับการทบทวนความรู้ จำนวน 3 ชุด ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา มีค่าเท่ากับ 1
2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบทดสอบก่อนและหลังทบทวนความรู้รายวิชา
การผดุงครรภ์ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงในกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา จำนวน 20 ราย ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .80 วิเคราะห์
ข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการสอบก่อนและหลังทบทวนความรู้ โดยใช้

สถิติที่คู่ และวิเคราะห์ผลการสอบผ่านเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ รายวิชาการผดุงครรภ์ โดยใช้สถิติบรรยาย แจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยหลังทบทวนความรู้สูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนทบทวนความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กลุ่มตัวอย่างสอบผ่านเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ รายวิชาการผดุงครรภ์ หลังทบทวนความรู้ร้อยละ 100

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า โปรแกรมการทบทวนความรู้เพื่อการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ รายวิชาการผดุงครรภ์ สามารถให้แนวทางแก่อาจารย์พยาบาล และสถาบันการศึกษาทางการพยาบาลในการนำไปใช้สำหรับการจัดทบทวนความรู้ในรายวิชาการผดุงครรภ์ และรายวิชาที่ใช้ในการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ

คำสำคัญ: การทบทวนความรู้; การสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์; รายวิชาการผดุงครรภ์

Abstract

This research was an experimental study between a pre and post experimental groups aims to examine the effects of the tutorial program on Midwifery subject for Professional Midwifery Licensing of the undergraduate nursing students at the Faculty of Nursing, Prince of Songkla University. The sampling subjects included 141 nursing graduates who completed the degree in the academic year 2017. The instruments comprised 1) a tutorial program for Professional Midwifery Licensing which was revised by 3 experts in the field, and three sets of tutorial documents with content validity for scale = 1; 2) data collection instruments, including personal data questionnaires, and pretest and posttest of midwifery tutorial sessions (reliability score = .80 from 20 subjects). The personal data was analyzed by using descriptive statistics. Pretest and posttest scores were compared and analyzed by using paired t-test. In addition, midwifery comprehensive examination scores in Professional Midwifery Licensing were analyzed by using descriptive statistics, percentages, and mean scores.

The findings showed that the mean score of post-test was significantly higher than that of the pre-test at .001. All of the subjects (100%) passed the nursing comprehensive examination in midwifery subject.

As a consequence, the results from this research indicated that the tutorial program on Midwifery subject for Professional Midwifery Licensing could provide guidance for nursing instructors and nursing institutes in providing tutorial sessions in midwifery and other courses necessary for Professional Midwifery Licensing.

Keyword: midwifery subject; professional nursing and midwifery licensing; tutorial

ความเป็นมาของปัญหา

การประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ เป็นการดูแลช่วยเหลือบุคคล กลุ่มบุคคล ครอบครัว ชุมชนและสังคมโดยใช้ศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาล ทั้งนี้ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จะต้องสำเร็จการศึกษาจากสถาบันที่ได้มาตรฐานและได้รับการรับรองคุณภาพจากสภาการพยาบาลซึ่งเป็นองค์กรทางวิชาชีพ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถในการดูแลสุขภาพของประชาชนได้อย่างมีคุณภาพและคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญ รวมทั้งต้องประกอบวิชาชีพอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับการควบคุมคุณภาพการศึกษาทางการพยาบาล ดำเนินการโดยสภาการพยาบาลซึ่งเป็นองค์กรนิติบุคคล ที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และทำการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2540¹ สภาการพยาบาลได้ออกข้อบังคับว่าด้วยการรับรองสถาบันการศึกษาวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จึงกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่ผลิตพยาบาล และมีความต้องการประกอบวิชาชีพพยาบาล จะต้องขอสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ เพื่อคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้ใช้บริการและประชาชน และกำหนดเกณฑ์ไว้ว่าจะต้องได้คะแนนการวัดความรู้ความสามารถไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ในทุกรายวิชาหรือตามเกณฑ์ที่สภาการพยาบาลกำหนดใน 8 รายวิชา ประกอบด้วย วิชาการผดุงครรภ์ การพยาบาลมารดาทารก การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น การพยาบาลผู้ใหญ่ การพยาบาลผู้สูงอายุ การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชศาสตร์ การพยาบาลอนามัยชุมชนและการรักษาพยาบาลเบื้องต้น และกฎหมายวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ จรรยาบรรณวิชาชีพ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง² เพื่อเป็นหลักประกันว่าบัณฑิตพยาบาลมีความรู้ และทักษะเพียงพอสำหรับการประกอบวิชาชีพการพยาบาลตามมาตรฐานการพยาบาลที่สภากำหนด นอกจากนี้การสอบผ่านของบัณฑิตเพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ เกินร้อยละ 70 ในทุกปีจะเป็นการรับรองคุณภาพการจัดการศึกษาทางการพยาบาลของสถาบัน ซึ่งการสอบผ่านของนักศึกษาและได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ นอกจากจะแสดงออกถึงความรู้ความสามารถของบัณฑิตแล้วยังแสดงออกถึงความมีมาตรฐานศักยภาพและคุณภาพของอาจารย์และการจัดการศึกษาของสถาบันนั้นๆ

ดังนั้นการสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ของพยาบาลใหม่ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งก่อนออกไปปฏิบัติอาชีพพยาบาล บัณฑิตทุกคนจึงมีความคาดหวัง มุ่งมั่นที่จะสอบให้ผ่าน นอกจากนี้ยังพบปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักศึกษาสอบผ่านการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ คือความสนใจและความรู้พื้นฐานของนักศึกษา ความถี่ของการทำข้อสอบเสมือน³ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา⁴ ที่พบว่าผลการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ วิชาการผดุงครรภ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) การกำกับติดตามและให้กำลังใจ การอ่านสาระทบทวนการเรียนรู้กลุ่มใหญ่กับอาจารย์ การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นกลุ่มย่อย⁵ การตั้งเป้าหมายและให้รางวัลเมื่อทำตามเป้าหมาย การทบทวนความรู้ของอาจารย์ การประชุมปรึกษากับอาจารย์ขณะขึ้นฝึกกรายวิชาปฏิบัติ การชี้แนะของเพื่อน⁶

สำหรับการพัฒนาวิธีการในการเตรียมสอบ พบว่ามี 6 วิธี ได้แก่ 1) การสร้างทัศนคติในทางบวก 2) การสร้างแรงจูงใจ ฝึกลักษณะ ประกอบด้วยการเริ่มต้นอย่างมีเป้าหมาย การสร้างวินัยในตนเอง การให้สัญญากับตนเอง การย้ายข้อต่อความล้มเหลว 3) การใช้เทคนิคช่วยความจำ ประกอบด้วยการอ่านทบทวนซ้ำบ่อยๆ หัดทำข้อสอบบ่อยๆ 4) การใช้เทคนิคการแข่งขัน 5) การใช้การจัดการความรู้ และ 6) การใช้การสนับสนุนทางสังคม คือ พี่ เพื่อนและอาจารย์ นอกจากนี้การทบทวนความรู้โดยการนำข้อสอบเสมือนมาทบทวนเพียง 1-2 ชุด แต่ไม่ได้สอดคล้องกับ แนวทางการออกข้อสอบ บางส่วนของสภาการพยาบาล (blue print) และการทบทวนความรู้โดยเพื่อนตัวเพื่อน อย่างไรก็ตามหลายปีที่ผ่านมาภาควิชาการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้นำแนวทางบางส่วนที่ได้ศึกษาถึงความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมเพื่อสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ มาจัดการเตรียมความพร้อมให้นักศึกษา ได้แก่ การทบทวนความรู้โดยอาจารย์ แต่บางครั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหัวข้อที่สอนไม่สามารถทบทวนได้เนื่องจากเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการออกข้อสอบประมวลความรู้รอบรู้ทางการพยาบาลและการผดุงครรภ์ และกรรมการออกข้อสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ และแนวโน้มการสอบผ่านรอบแรกกรายวิชาการ

ผดุงครรภ์ ของการสอบประมวลความรู้ของนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในปี พ.ศ. 2557, 2558, 2559, 2560 พบว่า ร้อยละของนักศึกษาที่สอบผ่านเท่ากับ 26.47, 38.81, 46.63, 28.45 เริ่มมีการสอบผ่านลดลง และร้อยละของนักศึกษาที่สอบผ่านรายวิชาการผดุงครรภ์เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ปี พ.ศ. 2555, 2556, 2557, 2558, 2559 พบว่านักศึกษาที่สอบผ่านรอบแรกเท่ากับ 97.30, 96.55, 99.50, 92.15, 95.54 รอบ 5 ปีที่มีอัตราการสอบผ่านเริ่มลดลง⁷ ทางสาขาวิชาการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์จึงทำการศึกษารูปแบบความต้องการการทบทวนความรู้ก่อนสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ พบว่าการทบทวนความรู้ก่อนสอบโดยมีอาจารย์มาติวก่อนสอบมากกว่า 1 วัน การติวแต่ละครั้งมีอาจารย์มากกว่า 2 ท่าน และอาจารย์ที่เข้าทบทวนความรู้ต้องมีความตั้งใจ กระตือรือร้น สอดแทรกความสนุกสนานระหว่างทบทวนความรู้ในรายวิชาการผดุงครรภ์เพื่อสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ มีการวิเคราะห์ข้อสอบให้นักศึกษาได้เกิดกระบวนการคิดตามระหว่างวิเคราะห์คำตอบในชุดข้อสอบที่นำมาใช้ทบทวนความรู้ในรายวิชาการผดุงครรภ์ เทคนิคการค้นหาคำหลัก (keyword) ในโจทย์ข้อสอบ และลักษณะข้อสอบที่นำมาใช้ทบทวนก่อนสอบควรเป็นข้อสอบเชิงวิเคราะห์และนำไปใช้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำผลการศึกษาลักษณะรูปแบบความต้องการทบทวนความรู้ก่อนสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ มาพัฒนาเป็นโปรแกรมเพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษาในรายวิชาการผดุงครรภ์เพื่อสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมและสามารถสอบผ่านในรายวิชาการผดุงครรภ์และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเข้าทบทวนความรู้เพื่อสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ รายวิชาการผดุงครรภ์ ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560

2. เพื่อศึกษาร้อยละของการสอบ “ผ่าน” ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ในรายวิชาการผดุงครรภ์ ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560

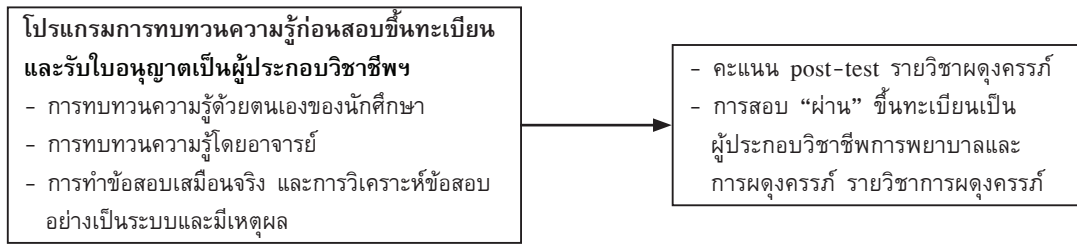
สมมติฐาน

1. นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ที่เข้าทบทวนความรู้เพื่อสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ รายวิชาการผดุงครรภ์ มีคะแนนสูงขึ้นมากกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมทบทวนความรู้ เพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ

2. นักศึกษาพยาบาลศาสตร์หลังเข้าทบทวนความรู้ รายวิชาการผดุงครรภ์ สามารถสอบ “ผ่าน” การสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยพัฒนาโปรแกรมการทบทวนความรู้ก่อนสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ รายวิชาการผดุงครรภ์ ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากรูปแบบการเตรียมความพร้อมเพื่อทบทวนความรู้เตรียมสอบในรายวิชาการผดุงครรภ์⁸ ซึ่งแนวคิดรูปแบบการเตรียมความพร้อมนี้ได้มาจากการศึกษาในกลุ่มนักศึกษาพยาบาลที่มีประสบการณ์การสอบประมวลความรู้ทางการพยาบาลและการสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาความต้องการรูปแบบการทบทวนความรู้ที่นำไปสู่การสอบผ่านรายวิชาการผดุงครรภ์ โดยพบว่าการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา และกลวิธีจัดการทบทวนความรู้โดยอาจารย์จะนำไปสู่ความสำเร็จในการสอบผ่านรายวิชาการผดุงครรภ์ การวิจัยในครั้งนี้จึงนำผลการศึกษาดังกล่าวมา พัฒนากลวิธีเตรียมการเตรียมความพร้อมในการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ และสามารถสรุปเป็นโปรแกรมการทบทวนความรู้เพื่อสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ รายวิชาการผดุงครรภ์ โดยการทบทวนความรู้จากอาจารย์ การทำข้อสอบเสมือนจริง และการวิเคราะห์ข้อสอบอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) แบบกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลัง การทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 160 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 141 คน โดยมีเกณฑ์คัดเข้า (inclusion criteria) ดังนี้ 1) ผ่านการเรียนรายวิชาผดุงครรภ์ในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในรายวิชาการปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ที่ จัดสอนโดย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ 2) สามารถเข้าร่วมทุกครั้งจนสิ้นสุดโครงการวิจัย การวิจัยครั้งนี้มีนักศึกษาเข้าร่วมวิจัยทั้งหมด 141 คน จากนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 161 คน โดยนักศึกษา จำนวน 20 คน มีคุณสมบัติคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จึงเป็น ผู้ทดลองใช้เพื่อหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ

จริยธรรมในการวิจัย

การศึกษานี้ผ่านการรับรองทางจริยธรรมจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับกรวิจัยในมนุษย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (รหัส 2018 NL-Qn 007) รับรองเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2561 หลังจากโครงการผ่านการรับรองทางจริยธรรมแล้ว ผู้วิจัยเข้าพบนักศึกษาที่มี คุณสมบัติตรงตามที่กำหนดตามตารางการทบทวนที่ คณะพยาบาลศาสตร์จัดไว้ก่อนเข้าทบทวนความรู้เพื่อเตรียม สอบขึ้นทะเบียนในรายวิชาผดุงครรภ์ โดยอธิบายรายละเอียด ของการศึกษา วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการศึกษา การมีส่วนร่วม

ของนักศึกษา ประโยชน์ที่นักศึกษาจะได้รับจากการเข้าร่วม การศึกษาครั้งนี้ และให้ตัดสินใจอย่างอิสระในการเข้าร่วม ตามความสมัครใจ และสามารถถอนตัวออกจากการวิจัยได้ ตลอดเวลา โดยการตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมการศึกษา ครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อนักศึกษา และข้อมูลที่ได้จาก นักศึกษาจะนำเสนอเป็นภาพรวม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เครื่องมือ ที่ใช้ในการทดลอง และใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ โปรแกรมการ ทบทวนความรู้ซึ่งพัฒนามาจากการศึกษาประสบการณ์ตรง ของนักศึกษาพยาบาลที่ผ่านการสอบประมวลความรอบรู้ ทางการพยาบาลและการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนและรับ ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ รายวิชาการผดุงครรภ์ ประกอบไปด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1.1) การทบทวนความรู้ ของนักศึกษา ก่อนเข้าทบทวนความรู้ โดยการศึกษาเอกสาร ประกอบการสอนรายวิชาการผดุงครรภ์ ตำรา หรือเอกสาร ทบทวนความรู้ สรุปย่อสาระสำคัญ จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ตามความต้องการของนักศึกษา 1.2) การเข้าทบทวนความรู้ โดยอาจารย์ตามตารางทบทวนก่อนสอบเพื่อขึ้นทะเบียนและ รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ รายวิชาการผดุงครรภ์ ที่คณะพยาบาลศาสตร์จัดขึ้นและ 1.3) ชุดเอกสารที่ใช้ในการ ทบทวนความรู้รายวิชาการผดุงครรภ์ จำนวน 3 ชุด ที่สร้างขึ้น ตามแนวทางการออกข้อสอบของสภาการพยาบาล (blue print) จำนวน 17 เรื่อง ลักษณะเอกสารเป็นข้อสอบปรนัย 4 ตัว เลือก แจกให้นักศึกษาเพื่อนำเข้ามาใช้ในการทบทวนความรู้ โดยไม่มีการเฉลยคำตอบหรือคำอธิบายใดๆ ลงในเอกสาร ประกอบการทบทวน ใช้เวลาในการทบทวนชุดละ 3 ชั่วโมง เป็นเวลา 2 วัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 2.1) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ รหัสนักศึกษา เพศ อายุ เกรดเฉลี่ย เกรดรายวิชาผดุงครรภ์ เกรดรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ ศาสนา ผลการสอบผ่านประมวลความรู้รายวิชาผดุงครรภ์ และ 2.2) ชุดข้อสอบเสมือนที่ใช้ในการวัดความรู้ก่อนและหลังการทบทวนความรู้ซึ่งเป็นข้อสอบคู่ขนานรายวิชาการผดุงครรภ์ที่สร้างขึ้นตามแนวทางการออกข้อสอบของสภาการพยาบาล (blue print) จำนวน 17 เรื่อง ลักษณะเป็นปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 75 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 75 คะแนน เวลาในการทำข้อสอบ 90 นาที

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) ก่อนนำไปใช้จริง ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 3 ส่วน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านซึ่งเป็นอาจารย์พยาบาลสาขา การพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ จาก 3 สถาบันการพยาบาลและมีความเชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผดุงครรภ์ ประเมินเครื่องมือ ได้แก่ 1) โปรแกรมการทบทวนความรู้ก่อนสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ รายวิชาการผดุงครรภ์ ประเมินความตรงของเนื้อหา ความถูกต้อง ความชัดเจนของข้อความ 2) ชุดเอกสารที่ใช้ในการทบทวนความรู้รายวิชาการผดุงครรภ์ จำนวน 3 ชุด คำนวณดัชนีความตรงตามเนื้อหาพบว่าชุดที่ 1 มีความเห็นไม่ตรงกัน จำนวน 1 ข้อ และเมื่อพิจารณาพบว่า ข้อคำถามมีความซ้ำซ้อน จึงตัดออกและสร้างข้อคำถามใหม่ หลังจากนั้นส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน ผู้วิจัยจึงนำมาคำนวณความตรงกับเนื้อหาของเครื่องมือทั้งชุด ซึ่งค่าความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเท่ากับ 1 (content validity for Scale, S-CVI) ซึ่งเป็นความตรงที่ยอมรับได้ และ 3) ชุดข้อสอบเสมือนที่ใช้วัดก่อนและหลังทบทวนความรู้ รายวิชาการผดุงครรภ์ ซึ่งเป็นข้อสอบคู่ขนาน ประกอบด้วยคำถามจำนวน 75 ข้อ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ชุด ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นไม่ตรงกัน 10 ข้อ เมื่อพิจารณาแล้วมีความซ้ำซ้อนกับเอกสารที่ใช้ในการทบทวนความรู้จึงตัดออก และสร้างใหม่ และส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้ง พบว่า ค่าความตรงของชุดข้อสอบที่ใช้วัดก่อนหลังทบทวนความรู้มีค่าความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.9 ซึ่งเป็นความตรงที่ยอมรับได้

การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (reliability)

ผู้วิจัยนำชุดข้อสอบเสมือนรายวิชาการผดุงครรภ์

ซึ่งเป็นข้อสอบคู่ขนานประกอบด้วยคำถามจำนวน 75 ข้อ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ชุด ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิไปหาความเที่ยงของเครื่องมือ กับนักศึกษาพยาบาลที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2560 จำนวน 20 คน โดยใช้สถิติหาความเชื่อมั่นแบบอิงเกณฑ์¹⁰ ได้ค่าความเชื่อมั่น = .80

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ภายหลังจากได้รับการรับรองด้านจริยธรรม จาก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และได้ อนุญาตให้ดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยเข้าพบกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ธิบายการดำเนินการเก็บข้อมูล การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยมอบหมายให้กลุ่มตัวอย่างไปอ่านทบทวนความรู้ในรายวิชาการผดุงครรภ์ก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถทบทวนความรู้จากหนังสือ ตำรา เอกสารประกอบการสอน สรุปย่อสาระสำคัญ ตามความต้องการ โดยไม่จำกัดการเรียนรู้

3. กลุ่มตัวอย่างทำข้อสอบเสมือนรายวิชาการผดุงครรภ์ ก่อนทบทวนความรู้ในวันอังคารที่ 22 พฤษภาคม 2561 เวลา 08.00-9.30 น (pre-test) โดยจัดการสอบเหมือนสอบจริง เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ โดยทีมผู้วิจัยเป็นกรรมการคุมสอบและเก็บข้อมูล

4. ผู้วิจัยแจกชุดเอกสารที่ใช้ในการทบทวนความรู้ รายวิชาการผดุงครรภ์ จำนวน 3 ชุด ก่อนเริ่มทบทวนความรู้ โดยการใช้ชุดทบทวนความรู้ในชุดที่ 1 ในวันที่ 22 พฤษภาคม 2561 เวลา 9.30-12.30 น ชุดที่ 2 เวลา 13.30-16.30 น และชุดที่ 3 ในวันที่ 23 พฤษภาคม 2561 เวลา 09.00-12.00 น โดยกระบวนการทบทวนความรู้จะเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างได้ทำแบบฝึกหัดชุดทบทวนความรู้พร้อมกัน จับเวลาข้อละ 30 วินาที มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ และกลุ่มตัวอย่างโดยการถามตอบภายหลังหมดเวลาในการทำข้อสอบแต่ละข้อ หลังจากนั้นอาจารย์เฉลยคำตอบ โดยการวิเคราะห์โจทย์และวิเคราะห์ตัวเลือกอย่างเป็นระบบ มีการหาคำสำคัญ (keyword) ในข้อสอบแต่ละข้อพร้อมทั้งสรุปย่อเนื้อหาสำคัญในแต่ละข้อภายหลังการเฉลยคำตอบ และเปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามหากมีนักศึกษาตอบไม่ตรงเฉลยพร้อมทั้งอธิบายจนนักศึกษาเข้าใจ นอกจากนี้นักศึกษาสามารถสอบถามจากอาจารย์ผู้ทบทวนความรู้ได้เพิ่มเติมภายหลังทบทวนความรู้หากมีข้อสงสัย โดยเวลาในการทบทวนความรู้ และเก็บข้อมูลการวิจัยเป็นช่วงเวลาที่คณะพยาบาลศาสตร์

จัดไว้สำหรับการทบทวนรายวิชาการผดุงครรภ์ เพื่อสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ

3. ภายหลังจากทบทวนความรู้รายวิชาการผดุงครรภ์เสร็จในชุดที่ 3 ของวันพุธที่ 23 พฤษภาคม 2561 เวลา 12.00 น กลุ่มตัวอย่างเข้าสอบวัดความรู้หลังทบทวนรายวิชาการผดุงครรภ์ (post-test) ในเวลา 13.00-14.30 น ด้วยข้อสอบชุดเดิม

4. ผู้วิจัยส่งตรวจกระดาษคำตอบก่อนและหลังทบทวนความรู้ โดยใช้บริการการวิเคราะห์ข้อสอบตามโปรแกรมของศูนย์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และติดประกาศแจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ของสาขาการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์

5. ผู้วิจัยรวบรวมผลสอบข้อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ในรายวิชาการผดุงครรภ์ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนและเปรียบกับผลการสอบผ่านหลังทบทวนความรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้สถิติบรรยายด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยการสอบก่อนทบทวนความรู้ (pre-test) และค่าคะแนนเฉลี่ยการสอบหลังทบทวนความรู้ (post-test) รายวิชาการผดุงครรภ์ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ t-test

3. การศึกษาผลการสอบ “ผ่าน” “ไม่ผ่าน” ของการสอบก่อน (pre-test) และหลังทบทวนความรู้ (post-test)

กับผลการสอบ “ผ่าน” “ไม่ผ่าน” วิชาการผดุงครรภ์ ของการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ โดยใช้สถิติบรรยายด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาถึงผลของการทบทวนความรู้ก่อนสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ เฉพาะรายวิชาการผดุงครรภ์ ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยใช้การทบทวนความรู้โดยอาจารย์ การทำข้อสอบเสมือนจริง การวิเคราะห์ข้อสอบอย่างเป็นระบบ นักศึกษาเข้าร่วมวิจัยจำนวน 141 คน ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำเสนอได้ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 95.7 นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 87.90 รองลงมาคือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 11.3 และศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.70 โดยนักศึกษาส่วนใหญ่ มีเกรดเฉลี่ยรวมอยู่ในช่วง 3.0-3.50 (ร้อยละ 68.1) นักศึกษาส่วนใหญ่ได้เกรดในรายวิชาผดุงครรภ์ คือ B (ร้อยละ 48.2) รองลงมา คือ B+ (ร้อยละ 32.7) และ A (ร้อยละ 0.70) สำหรับรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดาและทารกนักศึกษากลุ่มใหญ่ได้เกรด B+ (ร้อยละ 60.3) รองลงมาคือ B (ร้อยละ 39.7) ผลการสอบประมวลความรู้ในรายวิชาผดุงครรภ์นักศึกษากลุ่มใหญ่สอบผ่านในการสอบรอบที่ 2 (ร้อยละ 53.2) รองลงมาคือการสอบผ่านในครั้งที่ 1 (ร้อยละ 31.2) การสอบผ่านครั้งที่ 3 (ร้อยละ 14.2) และการสอบผ่านครั้งที่ 4 (ร้อยละ 1.40)

ตาราง 1 จำนวน และร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (N=141)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	135	95.7
ชาย	6	4.3
ศาสนา		
พุทธ	124	88.0
อิสลาม	16	11.3
คริสต์	1	0.7

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เกรดเฉลี่ย		
น้อยกว่า 2.50	2	1.4
2.50-3.00	30	21.3
3.01-3.50	96	68.1
3.51-4.00	13	9.2
เกรดรายวิชาผดุงครรภ์		
A	1	0.7
B+	46	32.7
B	68	48.2
C+	23	16.3
C	3	2.1
เกรดรายวิชาปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารกและผดุงครรภ์		
B+	85	60.3
B	56	39.7
การสอบผ่านประมวลความรู้รายวิชา การผดุงครรภ์		
ครั้งที่ 1	44	31.2
ครั้งที่ 2	75	53.2
ครั้งที่ 3	20	14.2
ครั้งที่ 4	2	1.4

ผลของคะแนนก่อนและหลังทบทวนความรู้ รายวิชาการผดุงครรภ์

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ย
ของแบบทดสอบก่อนและหลังทบทวนความรู้ในรายวิชาการ

ผดุงครรภ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบหลังทบทวนความรู้
($M=45.93$, $SD=3.98$) สูงกว่าคะแนนก่อนทบทวนความรู้
($M=42.95$, $SD=4.04$)

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อน (pre-test) และหลังทบทวนความรู้ (post-test)

คะแนนการทดสอบความรู้	M	SD	t	p	df
ก่อนทบทวนความรู้ (pre-test)	42.95	4.04	-8.99	<.001	140
หลังทบทวนความรู้ (post-test)	45.93	3.98			140

จากตาราง 3 ก่อนทบทวนความรู้ นักศึกษาสอบผ่าน
จำนวน 51 คน (ร้อยละ 36.2) และสอบไม่ผ่านจำนวน 90 คน
(ร้อยละ 63.8) หลังทบทวนความรู้ นักศึกษาสอบผ่านจำนวน
94 คน (ร้อยละ 66.7) และสอบไม่ผ่าน จำนวน 47 คน

(ร้อยละ 33.3) นักศึกษาสอบผ่านขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาต
เป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ในรายวิชาการผดุงครรภ์ผ่านทุกคน
(ร้อยละ 100) ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวน และร้อยละของผลการสอบก่อน-หลังทบทวนความรู้รายวิชาการผดุงครรภ์ (pre-post test) กับผลการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ในรายวิชาการผดุงครรภ์ (N=141)

การการทดสอบ	จำนวน	ร้อยละ
ก่อนทบทวนความรู้		
ผ่าน	51	36.2
ไม่ผ่าน	90	63.8
หลังทบทวนความรู้		
ผ่าน	94	66.7
ไม่ผ่าน	47	33.3
ผลการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพในรายวิชาการผดุงครรภ์		
ผ่าน	141	100
ไม่ผ่าน	0	0

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยหลังทบทวนความรู้ในรายวิชาการผดุงครรภ์สูงกว่าค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนสอบทบทวนความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และทุกคนสามารถสอบผ่านการขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ในรายวิชาการผดุงครรภ์ การที่นักศึกษาสามารถได้คะแนนหลังเข้าร่วมทบทวนความรู้สูงขึ้นและสามารถสอบผ่านขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ในรายวิชาการผดุงครรภ์ได้ทุกรายซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบ โดยการเตรียมความพร้อมด้วยตนเองของนักศึกษา นักศึกษาได้วางแผนกำหนดเป้าหมายในการอ่านทบทวนความรู้ก่อนเข้าทบทวนความรู้ด้วยตนเอง ไม่มีการจำกัดหนังสือ เอกสารที่ใช้ทบทวนความรู้ หรือรูปแบบการเตรียมพร้อมของนักศึกษาแต่ละคน ในการเตรียมตนเองก่อนเข้าทบทวนซึ่งเป็นการนำแนวคิดการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (social cognitive theory) โดยการกำกับและตัดสินใจด้วยตนเองในการเรียนรู้ เพื่อให้ นักศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมพร้อมในการสอบและสามารถวางแผนการเรียนและทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างกระตือรือร้นซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย^{11,12} คือการเข้าทบทวนความรู้ทุกครั้งและเมื่อมีการสอบก่อน (pre-test) และหลังทบทวนความรู้ (post-test) ได้มีการประกาศผลให้ทราบ ทำให้นักศึกษาสามารถประเมินความรู้ของตนเองในรายวิชาการผดุงครรภ์และนำไปสู่แรงจูงใจในการพัฒนาตนเองเพื่อประสบความสำเร็จในการสอบ

ผ่านรายวิชาการผดุงครรภ์ สอดคล้องกับการเตรียมตัวสอบเพื่อขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลราชชนนีสุรศักดิ์¹³ ที่ได้ทำแบบทดสอบและแบบฝึกหัดต่างๆ โดยการทำข้อสอบซ้ำหลายครั้ง ทำให้เกิดการเรียนรู้ในการฝึกการคิดวิเคราะห์ และได้แนวทางการอ่านหนังสือเพิ่มเติมในส่วนที่ไม่รู้ ซึ่งเป็นไปตามกฎการฝึกหัดที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จได้ ต้องมีการทำซ้ำๆ เป็นการกระทำที่รับทราบผลจากการกระทำนั้นและมีแรงจูงใจให้เห็นคุณค่าและความสำเร็จในสิ่งที่ทำอาจเป็นไปได้ว่านักศึกษาให้ ความสำคัญกับการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพมากกว่าการตั้งใจทำข้อสอบทบทวนความรู้ก่อนและหลังในรายวิชาการผดุงครรภ์ในระหว่างการเรียนตามปกติ ทั้งนี้ เพราะการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเป็นเครื่องหมายแห่งความสำเร็จ และการสอบผ่านในรอบแรกเป็นสิ่งสำคัญ รวมทั้งเป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าสู่วิชาชีพอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน และเป็นความคาดหวังของตนเอง ครอบครัว สังคม และสถาบันการศึกษา¹⁴

2. การฝึกทำข้อสอบเสมือนและการความถี่ ในการทำข้อสอบเสมือนนักศึกษาได้ฝึกทำข้อสอบซ้ำๆ จะเกิดการเรียนรู้และการได้ฝึกประสบการณ์ทำข้อสอบ¹³ จัดเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานจากโจทย์คำถาม ในการเลือกพิจารณาคำตอบที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Newman¹⁵ ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับข้อคำถามในชุดข้อสอบเสมือน และชุดเอกสารที่ใช้ทบทวนความรู้ในรายวิชาการผดุงครรภ์

มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาไปสู่การเกิดทักษะ การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีเหตุมีผล และการคิดแบบมี วิจารณ์ญาณ ในขณะที่ทบทวนความรู้หากนักศึกษาเลือกคำตอบ ที่ผิด อาจารย์จะให้แนวทางในการวิเคราะห์ปัญหาจากโจทย์ ตัวเลือก ซึ่งช่วยทำให้นักศึกษามีแนวทางในการทบทวน ความรู้เพิ่มเติมเพิ่มมากขึ้นเพราะบ่งบอกว่านักศึกษายังขาด ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาส่วนนั้นๆ สอดคล้องกับการศึกษา Boonwart et al.¹⁶ ได้ศึกษาแบบแผนการเรียนรู้ที่ส่งเสริม การสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ของบัณฑิตพบว่าการทำข้อสอบเสมือน เป็นการเตรียม ความพร้อมที่ส่งเสริมการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต เป็นผู้ประกอบการวิชาชีพ มากที่สุด เพราะการทำข้อสอบเสมือน จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่จะกระตือรือร้นและใช้ปัญญา ในการคิดวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ^{14,16} จึงเห็นได้ว่า นักศึกษาสามารถสอบผ่านในรายวิชาการผดุงครรภ์

3. การทบทวนความรู้โดยอาจารย์ ในการช่วยวิเคราะห์ ข้อสอบอย่างเป็นระบบ แก่นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิต ที่ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบ วิชาชีพ ในรายวิชาการผดุงครรภ์ ขณะทบทวนความรู้ โดยใช้ชุดเอกสารที่ใช้ในการทบทวนความรู้จำนวน 3 ชุด ที่เป็นชุดข้อสอบเสมือนตามแนวทางการออกข้อสอบของ สภาการพยาบาล (blue print) ไม่มีเฉลยหรือการอธิบายใดๆ ดังนั้นในขณะที่นักศึกษาเข้าทบทวนความรู้ นักศึกษาต้องจด บันทึกลงตามความเข้าใจและกลับไปทบทวนซ้ำแสดงให้เห็น ว่าวิธีการทบทวนความรู้โดยอาจารย์นั้น นักศึกษาจะมีการ อ่านหนังสือก่อนเข้าฟังและอ่านทบทวนอีกครั้งหลังเข้าฟัง อาจารย์ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาประสบความสำเร็จ¹⁷ ในการสอบขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบ วิชาชีพ การทบทวนโดยอาจารย์เป็นลักษณะการโค้ช (coaching) การสะท้อนคิด (reflection) และการตั้งคำถาม ให้นักศึกษาได้คิด¹⁸ ในระหว่างทบทวนความรู้ ซึ่งจะช่วยให้ กระตุ้นนักศึกษาสนใจในการเรียนรู้และตรวจสอบความเข้าใจ ของตนเอง¹⁸ ในขณะที่ทบทวนความรู้^{8,19} สอดคล้องกับการศึกษา ของ Paorohit et al.⁸ และ Kruekaew et al.⁸ ที่พบว่า การเตรียมความพร้อมของนักศึกษา การทำข้อสอบบ่อยๆ และการทบทวนโดยอาจารย์ ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหา และมีความมั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น สำหรับนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการ ศึกษา 2560 ไม่มีการทบทวนความรู้โดยอาจารย์ก่อนสอบ ประมวลความรู้ทางการพยาบาลในรายวิชาการผดุงครรภ์

จึงพบว่า นักศึกษามีการสอบผ่านในรายวิชาการผดุงครรภ์ ครั้งที่ 1 ร้อยละ 31.2 ซึ่งเป็นจำนวนน้อย และหากขาดการ เตรียมความพร้อมในการสอบที่ได้อาจนำไปสู่การสอบไม่ผ่าน ในการสอบขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชา ชีพ ในรายวิชาการผดุงครรภ์^{6,8,20} ภายหลังจากการทบทวน ความรู้ก่อนสอบเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ ประกอบวิชาชีพ โดยอาจารย์ ช่วยวิเคราะห์ข้อสอบอย่าง เป็นระบบ พบว่าก่อนทบทวนความรู้ นักศึกษาสอบผ่าน ร้อยละ 36.2 หลังทบทวนความรู้ในรายวิชาการผดุงครรภ์ นักศึกษาสอบผ่าน ร้อยละ 66.7 และสอบผ่านทุกคนร้อยละ 100 ในการสอบขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบ วิชาชีพ ในรายวิชาการผดุงครรภ์ จากผลการศึกษาของ Lersthavorntham et al.²⁰ พบว่า ปัจจัยในความสำเร็จของ การเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาล ราชชนนี ราชบุรี คือ การมีอาจารย์ช่วยทบทวนก่อนสอบ ช่วยสรุปประเด็นการเรียนรู้ก่อนสอบ สัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่าง นักศึกษากับอาจารย์จะทำให้ นักศึกษามีความสุขเกิดเจตคติ ที่ดีต่อการเรียนรู้ จากรูปแบบการทบทวนความรู้ เพื่อสอบ ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตผู้ประกอบการวิชาชีพ รายวิชา การผดุงครรภ์ โดยอาจารย์ผู้ที่นักศึกษามีความคุ้นชินตั้งแต่ การเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติการพยาบาลมารดา ทารกและผดุงครรภ์ ส่งผลให้นักศึกษากล้าถามแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในระหว่างทบทวนความรู้ส่งผลให้บรรยากาศการทบทวน ความรู้ก่อนสอบขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบ วิชาชีพ ในรายวิชาการผดุงครรภ์ มีความสุข สนุกสนาน และเกิดความกระตือรือร้นและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

สรุป

การนำรูปแบบการทบทวนความรู้ที่ได้จากการ ทำวิจัยมาใช้สำหรับการสร้างโปรแกรมเพื่อทบทวนความรู้ และการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาพยาบาลก่อนสอบ เพื่อขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ การพยาบาลและผดุงครรภ์ รายวิชาผดุงครรภ์ โดยการเตรียม ความพร้อมด้วยตนเองของนักศึกษา การฝึกทบทวนความรู้ และการฝึกทำข้อสอบโดยใช้เนื้อหาที่สอดคล้องกับแนวทาง การออกข้อสอบของสภาการพยาบาล ตลอดจนการจำลอง บรรยากาศการสอบหลังทบทวนความรู้ในรายวิชาการผดุงครรภ์ ให้คล้ายคลึงกับการสอบเพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต เป็นผู้ประกอบวิชาชีพ สามารถนำไปสู่ความสำเร็จในการ สอบผ่านในรายวิชาการผดุงครรภ์

ข้อเสนอแนะและการนำไปใช้

1. สามารถนำรูปแบบโปรแกรมการทบทวนความรู้ไปประยุกต์ใช้ทางด้านการศึกษาพยาบาลในการจัดทบทวนความรู้ เพื่อการสอบขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ในรายวิชาต่างๆ ที่ต้องสอบเพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ของนักศึกษา

2. ควรมีการจัดทำคลังข้อสอบตามหัวข้อเรื่อง blue print สภาการพยาบาลในรายวิชาการผดุงครรภ์ตลอดจนการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบ แล้วนำข้อสอบมาใช้ พร้อมทั้งผลการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อแสดงให้เห็นถึงคุณภาพข้อสอบ มีระดับความยากง่ายเหมาะสม มีความสามารถในการจำแนกผู้สอบ เพื่อพัฒนาข้อสอบที่ดีมาใช้ในการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียน ตลอดจนเป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการทบทวนความรู้วัดความรู้ นักศึกษา ก่อนสอบประมวลความรู้ทางการพยาบาล และสามารถทำนายการสอบผ่านก่อนสอบ เพื่อขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ ในรายวิชาการผดุงครรภ์

เอกสารอ้างอิง

1. Srisuphan W, Athaseri S, Raadnui N. Knowledge assessment for registration and issuance of nursing professionals. TJNC. 2008; 23(3): 10-5. Thai.
2. Boonthong T. Vision for Thai nursing in 2020. HRi. 1999; 1(2); 94-103. Thai.
3. Taksin P, Charoensuk S, Sutineum U. Grade point average, preparation for students' readiness, and undergraduate nurses who passed the nursing license examination for the first class of nursing professional and midwifery registration of student graduated from Boromarajonani College of Nursing, Chon Buri. TJNC. 2011; 26(3): 117-29. Thai.
4. Sookkavanawat V, Srisujarit D, Suwanjarean J. The development of performance assessment forms of maternal-child nursing and midwifery using scoring criteria and scoring rubrics. JONAE. 2012; 5(2):77-89. Thai.
5. Boonwart K, Nakpratomsawas A, Jaiborisutikul S. Pattern of knowledge and preparing for undergraduate nurse for the nursing license

examination for the first class of nursing professional and midwifery registration of student graduated from Boromrajonani College of Nursing Nopparatvachira, Bangkok The international Nursing conference forum health promotion and human dignity on 2-4 June 2013. BCNNV. Bangkok. Thai.

6. Paorohit W, Pungsawang N, Boonyawat S. The development of preparation strategies in licensing examination for professional nursing and midwifery of the air force student nurse and the Air men student nurse; Royal Thai Air Force Medical Gazette. 2011; 57(1): 1-8. Thai.
7. Faculty of Nursing, Prince of Songkhla University. Handbook of the bachelor program for nursing sciences. 2018 (2013-2018). Songkhla: PSU. Thai.
8. Kruekaew J, Kritcharoen S, Phol-in K, Chatchawet W, Kaewpimon P. The model of learning and teaching on midwifery course for nursing students to prepare for register nursing licensing examination. Princess of Naradhiwas J. 2018; 10(1): 13-26. Thai.
9. Polit DF, Beck CT. Nursing research generating and assessing evidence for nursing practice. 9th ed. Philadelphia, PA: Lippincott Williams & Wikins; 2011.
10. Pinyoantapong B. The measurement and evaluation of the theory and application. 2th ed. Bangkok: Aksonjaroenthat; 2000. Thai.
11. Chansawang W, Komjakraphan P, Piriyakoontorn S, Buapech A. Reviewing process and success factors for the nursing comprehensive and licensing exam. Nursing and Education J. 2010; 3(1): 55-69. Thai.
12. Lemberger M, Brigman G, Webb L, Moore M. Student success skills: An evidence-based cognitive and social change theory for student achievement. RJE. 2011; 19(2): 89-99.

13. Inthachot N, Maphew P, Crutmeung V, Chitnayee S. Factors affecting the result of license examination of undergraduate nursing student, Boromarajonani College of Nursing, Uttaradit Thailand. *J Nurs Sci.* 2008; 2(1), 22-30. Thai.
14. Klunklin A, Viseskul N, Sripusanapan A. Readiness for self-directed learning among nursing students in Thailand. *J Nurs Sci.* 2010; 12(2): 177-81. Thai.
15. Newman M. Problem-based learning: An introduction and overview of the key features of the approach. *JVME.* 2005; 32(1): 12-20.
16. Boonwart K, Nakpratomsawas A, Jaiborisutikul S. Pattern of knowledge and preparing for undergraduate nurse for the nursing license examination for the first class of nursing professional and midwifery registration of student graduated from Boromrajonani College of Nursing Nopparatvachira, Bangkok The international Nursing conference Forum health promotion and Human dignity on 2-4 June 2013. Boromrajonani College of Nursing Nopparatvachira. Bangkok.
17. Wolters C. Self-regulated learning and college students' regulation of motivation. *JOEP.* 1998; 90(2), 224-35.
18. Purdie N, Hattie J, Douglas G. Student conceptions of learning and their use of self-regulated learning strategies: A cross-cultural comparison. *JOEP.* 1996; 88(1): 87-100.
19. Costa SL, Garmston RJ. *Cognitive coaching: A foundation for renaissance schools.* 2 nd ed. Massachusetts, MA: Cgristopher-Gordon; 2002.
20. Lersthavorntham K, Kitnopkiet K, Sawangwattanasit O. Factors influencing learning achievement of nursing students in bachelor of nursing science curriculum, Borommarajonani College of Nursing, Ratchaburi. *JONAE.* 2014; 7(4): 13-24. Thai.